Datum
2026-11-10

Adress
Rönnbladsgatan 1 B

Diarienummer
GRF-2026-11943

Svar på nämndinitiativ

Nämndinitiativ (SD) 109 barn spårlöst försvunna från Malmös grundskolor

Grundskolenämnden föreslås besluta att lämna följande svar till initiativtagaren:

Svar på nämndinitiativ

Förvaltningens tolkning av förslaget

Grundskoleförvaltningen tolkar initiativet som följande. Skolplaceringsenheten ges i uppdrag att redogöra för förvaltningens arbete med skolpliktsbevakning och de rutiner som ligger till grund för det utredande arbetet. Uppdraget innefattar även att förvaltningen ska ta fram förslag på hur grundskolenämnden, inom ramen för gällande lagstiftning, kan säkerställa att unga flickor inom nämndens verksamheter inte förs utomlands mot sin vilja för att giftas bort. Det kan finnas många anledningar till att ett barn förs utomlands mot sin vilja. Ofta handlar det om tvister mellan vårdnadshavare i internationella familjer. Då initiativet specifikt omnämner bortförande med bortgifte som syfte så gör förvaltningen tolkningen att initiativtagaren åsyftar bortförande i en hederskontext. Utifrån förvaltningens samlade underlag ska grundskolenämnden anmoda övriga nämnder som kan antas vara berörda att ta fram förslag och agera för att motverka att barn och unga förts utomlands mot sin eller mot en vårdnadshavares vilja.

Bedömning av förslagens konsekvenser och rimlighet

Förvaltningen ser mycket positivt på initiativets intention att säkerställa att alla barn får sin rätt till utbildning tillgodosedd på ett tryggt och godkänt vis. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att initiativet utgår från missvisande uppgifter. De rapporterade uppgifterna om 109 spårlöst försvunna barn grundar sig i ett missförstånd som inte rättats trots förvaltningens begäran. En djupgående kontroll som genomfördes den 28 oktober 2026 visade på att det fanns uppgifter om skolpliktsbevakade elevers vistelse i minst 75 procent av pågående ärenden på skolnivå, eller cirka 115 av drygt 150 skolpliktsärenden.

Att genomföra initiativets förslag skulle innebära att förvaltningen behöver avsätta tid för att redogöra för hur arbetet går till när förvaltningens rutiner för skolpliktsbevakning aktualiseras för nämnden. Eftersom skolorna självständigt utför skolpliktsutredningar så skulle ett omfattande arbete krävas för att kartlägga och presentera ärendena på en

djupgående nivå. En övergripande nulägesbild avseende skolpliktsbevakning på skol- och förvaltningsövergripande nivå presenterades för nämnden vid sammanträdet den 28 oktober 2026. Vid samma tillfälle presenterades hur förvaltningens skolor arbetar vid upplevd oro. En uppföljning av statistik från hösten 2024 visades upp för att synliggöra utvecklingen inom skolpliktsområdet under de senaste par åren. Förvaltningen bedömer därför att det inte är rimligt att på nytt redogöra för arbetet med skolpliktsbevakning i närtid.

Stadsrevisionen granskade under 2025 nämndens hantering av hedersproblematik i grundskolan. Granskningen visade att skolorna agerar korrekt vid misstanke om att ett barn utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck samt att de anmäler oro till socialtjänsten. Granskningen visade även att samverkan med Resursteam Heder på arbetsmarknads- och socialförvaltningen fungerar väl.

Inför läsåret 2025–2026 implementerade grundskoleförvaltningen en handlingsplan för att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck genom riktade, stärkande och kunskapshöjande insatser. Insatserna i handlingsplanen ska kontinuerligt utvärderas och följas upp. Kompetenshöjande insatser ska även upprepas för att säkerställa att kunskap inte går förlorad över tid. Utvärderingen av läsåret 2025–2026 pågår för närvarande. Förvaltningen bedömer därför att den mest resurseffektiva vägen framåt är att låta handlingsplanens insatser följas upp enligt beslutad plan och därefter revideras om utvärderingen visar att det finns behov av detta.

Den 17 augusti 2026 avslutades en statlig utredning gällande insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck i förskolan, skolan och fritidshemmet. Utredningen föreslår flera författningsändringar för att motverka hedersproblematik i dessa verksamheter. Utredningen föreslår att de föreslagna ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2028. Mot bakgrund av det arbete som redan pågår internt i förvaltningen och de eventuella ändringar som kan väntas på nationell nivå ser gör förvaltningen bedömningen att det inte finns behov av ytterligare resurskrävande insatser i nuläget.

Sammanfattad bedömning av förslaget
Initiativets förslag bedöms delvis vara genomförda och delvis under aktivt genomförande. Grundskolenämnden har nyligen fått en nulägesbild av arbetet med skolpliktsbevakning och hur förvaltningen agerar vid upplevd oro kring ett barns välbefinnande. När det gäller uppdraget att ta fram förslag för att motverka bortgifte så bedöms detta bäst kunna tillgodoses genom den pågående uppföljningen av den beslutade handlingsplanen för att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Grundskoleförvaltningen föreslår därmed grundskolenämnden att anse nämndinitiativet besvarat.